

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Mejelen minden vasárnap.

Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 8 kor | Negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 . . . | Egyes szám ára — . . . 2

Szerkesztővel értekezhetők: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felclős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Kis-Czell, Gyarmati-tér 78. szám Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden kérdések. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Szövetkezzünk.

Kartell itt, kartell ott, kartell mindenütt. Ez a képe mai gazdasági és kereskedelmi életünknek. Azok a gyárak és vállalatok, melyeknek pénzforrása a fogyasztó közönségben van: kartell kötnek, hogy a mennyire csak lehetséges, megsarcolják ezt az engedelmes, szófogadó közönséget, a mely nem tesz semmit a petroleum, a szén, a vas, papír, stb. minden néven nevezendő kartellek tulkapásai ellen s a melyek magyarán szólva: orruknál vezetik a jámbor fogyasztó közönsé-et.

De hiszen alig van ma már betegség a világon, a mit orvosolni ne lehetne. Különösen orvosolható a baj, ha a beteg fogyasztó-közönség önmagától áll talpra, hogy tunya ernyedését megakadályozza.

Szövetkezzünk.

Szövetkezzünk a kizsákmányolás ellen. Szövetkezzünk a kartellek ellen. Szövetkezzünk gazdasági érdekeink megvédéséért.

A magyar társadalomban a szövetkezeti eszme még ugyiszólván csecsemőkorát éli; mint minden idegen eszme, egy ez is barátságatlan fogadtatásra talált eddig társadalmunkban. — Csakhogy nem szabad idegenkednünk semmi olyan új áramlattól mely a haza és a nép javára szolgál, hanem mélyre kell hatnunk, lejjebb kell ereszt

münk az ekevasat s szántunk mindenütt, ahol még kövecses a talaj.

A szövetkezeti ügynek hatalmas nemzetgazdasági fontossága van. Egybekapcsolja a szétszóródó társadalmat, azt emeli erkölcsileg és anyagilag. Az életszükségleteket olcsóbbá teszi; azoknak beszerzését megkönnyíti; a drágaságot erős mértékben csökkenti.

Ezek azok a hatalmas tényezők, melyek nem csak rokonszenvenessé, de kívánatosá teszik a szövetkezeti ügyet s annak felvirágzását e hazában mindenütt.

Milyen legyen a szövetkezet?
Takarék- vagy fogyasztási szövetkezet?
— Mindkettő együtt.

Külföldön már nincsen szakma, melynek ne volna külön szövetkezete.

Nálunk a szövetkezetek a hetvenes évek elején kezdtek életbe lépni; ezek azonban túlnyomólag a helynyújtásra alakultak, a melyek mind virágnak; bár a hitelszövetkezetek szaporodása szomorú világot vet gazdasági életünkre. Másodsorban következnek nálunk a mezőgazdasági üzemmelle kapcsolatos szövetkezetek; kevés a száma a korlátozott terjedelmű fogyasztási szövetkezeteknek, de aránytalanul legkisebb a száma az igazi szövetkezeteknek.

A szövetkezetekről szóló 1875. évi XXXVII. t. cz. 223. § a így hangzik: „Szö

vetkezetek azok a meg nem határozott számú tagokból álló társaságok, a melyek tagjaik hitelének, keresetének vagy gazdálkodásának közös üzletkezelés mellett, illetőleg kölcsönösség alapján leendő előmozdítására alakulnak.“ A szövetkezet általában nem a kereskedelmi forgalom szükségletének ellátására. hanem a kisbirtokosok, kisiparos és munkás osztályok jólétének fokozására vannak hivatva.

Tehát a szövetkezet a leghatalmasabb, a lekiünőbb eszköz arra, hogy a magánvállalkozások védelmeztessenek s a nagyvállalatok kihaltnál politikájával szemben védekezniünk lehessen.

A szövetkezeti mozgalom kiinduló pontja Rochdale (Anglia) kis szövőipari város. E városkában 1844-ben egy sztrájk a szövőiparosok hátrányára ütött ki s az ebből keletkezett szorult helyzetben jöttek a munkások arra a gondolatra, hogy anyagi helyzetükön valami más, megfelelőbb módon segítsenek, mint sztrájk által. Tizennyolcz szövőmunkás azután megalapította az első fogyasztási szövetkezetet. Kis mellék utczában volt a szövetkezet helyisége, a melynek ablakában csekély mennyiségű tojás, vaj sajt stb. jelent meg. A helyiség a hét két délutánján volt nyitva. A tagok feyáltva végeztek a kiszolgálást. A heti forgalom nem tett ki 25 frtnál többet. Képzeltető,

Minek beszéltek?

Minek beszéltek jó barától,
Minek beszétek énnekem?
Oh, én immár a jó barátok
Minden fajtáját ismerem!
A hajdan tiszta barátságból
Divatos ékszer lett ma már,
Miből több is van kelletnél.
Érze, köve mind csak a

Pohár mellett, vig dárídókban
Van ám barát, hogy több se kell!
Örömben, jóban ösztakoznak,
Mellőled egyik sem megy el,
De jó szerencséd hogyha fordult,
S a bánat árnya rád szakad:
Ott hagynak, mint a sárga erdőt
Szokták ősszel a madarak.

Nem is csodálom, hű barátot
Hogy oly nehéz gond lenni ma:
Hisz hű barátnak a barátal
Meg kell a szívet osztania;
S szívéből részt még másnak adni
Embernek kedve hogy lehet?
Mikor épp ebben oly szegények,
Oly szánandók az emberek!

Csak én valék oly jó bolond, ki
Vakon osztam meg nagy szívem,
Mit sem törődve, hogy cseréjét
Nem adja vissza senki sem.
De most már vége mindörökre,
Többé bolond már nem leszek:
Elzárom jól és feltve őrzöm
Szegény maradék szívem.

Mi más keblében semmit éró.
Főfőleges kis husdarab:
Ám az enyémben mindenkéül
Néki, e szív és az marad;
Néki, álmos, lágy közönsnyvel,
Belőlem is báb lenne itt,
Leiketlen báb, kit semmi sem bánt,
S öröme semmi sem hevit,

Nekem pedig, közönyben élve,
Rövid perczig sem kell e lét!
Szív kell nekem érezni vele,
Ha nem gyönyört, hat szenvedést!
Szív kell nekem még ott is hol majd
Rög leszek, mint a többi rög:
Siromban is hadd gyülőlhessem,
A kiknek nem volt itt szívök!

Jakab Ódon.

Privigyey, a bosszúálló.

A belügyminiszter, a ki éppcn arra felé
jött, évődve megállott az öreg ur előtt:

— Jérum, mi a baj, Feri bácsi?
— Mi a baj? Az a baj kegyelmes uram,
hogy az országot tönkreteszik a főfőleges humanizmussal. Tiz vagy husz pengőt fizessen az a nyomorult, a ki egy Privigyeyt megbántott?
Bezzeg, ha én állnék a belügyek élén . . .

— Mit tennél, Feri bácsi? kérdezte a miniszter, jökedve.

— Hűszöndöt verétek rája Kerepesi-uton és azian fegyházba, vagy börtönbe küldeném.

A belügyminiszter nyájasan megveregette a haragos öreg ur vállát.

Csak menj el, Feri bácsi, a kapitány elé, majd ott megkapod az elégtételt. Ha a köcsis csakugyan vétett, — amiben nem kételkedem — akkor keményen és igazságosan megbüntetik.

— Pedig nem igen lesz jó, ha odamegyek dörmögte Privigyey szikrázó szemmel.

— Miért nem?

— Mert ott a kapitány előtt szétmorzsolom.

A kapitány végighallgatta a feleket, majd hangosan kimondotta az ítéletet:

— Csúka Mihályt, a '969. számú fiaker bérkocsisát, illetlen és tiszteletlen, magaviselet miatt, husz forint pénzbírságra vagy esetleg négy napl elzarasra ítélem . . .

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899 okt 1-től

Bpest k. p. Győr—Fehring—Gráczai vonal
Szombathely—Grácz felé:

Indul: Kis-Czellből:

Személyv. regg. 4:32 p. Gyorsv. este 6:03 p.
d u 1:54, Vegyevs. 8:49

Győr—Budapest felé.

Indul: Kis-Czellből:

Vegyevs. regg. 4:30 p. Személyv. d. u. 2:15 p
Gyorsv. d. e. 10:01, este 12:24

Kis-Czell—Pápa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul személyvonat este 6:40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czellből: Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyevs. regg. 6:15 p. Vegyevs. d. u. 5:46 p

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből: Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyevs. regg. 4:50 p. Vegyevs. d. u. 12:51
d. u. 2:05, este 8:45

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből: Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyevs. regg. 4:29 p. Személyv. d. u. 1:14 p
Személyv. d. u. 2:20, Vegyevs. d. u. 5:41

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czellből: Érkezik: Kis-Czellbe:
Személyv. regg. 5:15 p. Személyv. d. e. 9:45 p.
Vegyevs. d. u. 2:21, Vegyevs. este 8:39

217/1900. végreh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a bpesti V. kerületi kir. járásbíróóság 1898. évi S. p. X. 832—14. sz. végzése következtében dr. Porkoláb Mihály kis-czelli ügyvéd által képviselt Steiner Béla bpesti lakos javára Pick Henrik győri lakos ellen 70 kor. s jár. erejéig 1900. évi február hó 21. én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 1246 frt 95 kr-ra becsült a Kis-Czellben a Hungaria szállóban levő butorok, hordók, stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kis-czelli kir. járás bírósága 1900. évi V. 20/2 számú végzése folytán 70 kor. tőkekövetelés, 1/3% váltó díj és eddig összesen 21 kor. 01 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kis-Czellben leendőszközlésére

1900 évi április hó 5-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty”-könyvnyomda és Hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1900.

árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Kis Czell, 1900. évi márczius hó 19. napján.

VEGH KÁLMÁN,
kir. bírósági elnök.

626/tk. 900.

Árverési hirdmény.

A vb. kis-czelli takarékpénztár csőd tömeggondnoka közhirrre teszi, hogy a vb. kis-czelli takarékpénztár csődtömege önkéntes árverési ügyében a kis-czelli kir. bíróság területén fekvő az 6. mihályfai 37. sz. tjkvben A. I. 1306 és 1419. hrsz. ingatlan 4582 kor., az 1131. sz. tjkvben A. I. 1432. hrsz. ingatlan 202 kor. kikiáltási árban nyilvános bírói árverésen eladtni fog, melynek megtartására határidőül

1900. évi április 18. napjának d. e. 10 órája a kis-czelli kir. bíróság tkvi helyiségében kitzetnek.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10% át bánatpénz fejében a bírói kiküldötté kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számítandó 2% kamatai három hó alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek a kis-czelli tkvi hatóságnál és Mihályfa község házánál megtekinthetők.

Dr. Porkoláb Mihály,
csődtömeggondnok.

4135/tk. 99.

Árverési hirdmény.

A vb. kis-czelli takarékpénztár csőd tömeggondnoka ezennel közhirrre teszi, hogy a magyar jelzálog hitelbank végrehajtónak Rozenberg Henrikné, Rozenberg Lajos

és Reitmann Fáni végrehajtást szenvedők elleni 2234 frt 23 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi október 10 napjától járó 2500 frt, ennek 1898. július 1-től 2500 frt, ennek 1899. június 1-től 9767 frt 39 kr. tőke és annak 1899. július 1-től a kifizetésig járó 5% kamata. 2330 frt 31 kr. 3% kártalanítási díj. 20 frt nyugtábelég. 1% bírság összeg 83 frt 65 kr. végrehajtás kérvényi, 85 frt árverés kérvényi és 50 frt ujabban megállapított és 10 frt ügygondnoki költségek behajtása iránt folyamatba tett végrehajtási ügyében a kis-czelli kir. bíróság területén fekvő, az 6. mihályfai 738. sz. tjkvben 440 hrsz. A. I. 1—3 és 4—18. 20—27 sor sz. 467, 442, 458, 1429, 1425, 1427, 1426, 1424, 1428, 1422, 1408, 453, 1423, 47, 46, 48, 146, 443, 466, 566, 1058, 1096, 1409, 1417/b, 1417/c, 1417/a. hrsz. ugy az 6. mihályfai 1028. sz. tjkvben A. I. 1—5 sor sz. az 546. sz. tjkvben A. I. 1420, 1421, 49/a, 50. 1118 hrsz. együttesen elárverezendő ingatlan 54449 frt kikiáltási árban nyilvános bírói árverésen eladtni fog, melynek megtartására határidőül

1900. évi április 18. napjának d. e. 9 órakor a kis-czelli tkvi hatóság hivatalos helyiséghez kitzetnek.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10% át bánatpénz fejében a kiküldötté kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától járó 5% kamatai három hó alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek a kis-czelli tkvi hatóság és Kem. Mihályfa község házánál tekinthetők meg.

Dr. Porkoláb Mihály,
csődtömeggondnok.

Vadászterület bérbeadása.

Kis-Kamond község, (Veszprémmegye) a bobai vasuti állomástól negyedóránnyira fekvő

900 khold vadászterületét

folyó évi április hó elsejétől hat évre

nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Az árverés kezdete április 1. én délután 4 óra.

Részletesebb feltételek az előjárásnál megtudhatók.

„Somlyóvidéki Hirlap”

„Kis-Czell és Vidéke”

„Vörösmarty”-könyvnyomdája Devecser.

A modern technika minden kellékével felszerelt nagy-zabá u nyomdánk elvállal mindennemű nyomtatványok pontos és díszes kiállítását, u. m.

könyveket, hu ilapokat,
kereskedelmi nyomtat-
ványokat, répriratokat.Meghívókat, körlevele-
ket, gyászjelentéseket
nérvjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat díszesen és szépen a legolcsóbb áron állítja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke” kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Gófia-féle ház.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jellege: Küzdelem az igazsáért!

Egy kora | Negyedévre . . . 2 kor. — fl.
Fél
Mecseny: Ével értekezhetni: szerdán, csütörtökön és pénteken.

Felolvasó szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmati-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden kérelmek. Névtelen levelek figyelembe nem vételnek.

Szövetkezzünk.

Kartell itt, kartell ott, kartell mindenütt. Ez a képe mai gazdasági és kereskedelmi életünknek. Azok a gyárak és vállalatok, melyeknek pénzforgása a fogyasztó közönségben van: kartell kötnek, hogy a mennyire csak lehetséges, megsarcolják ezt az engedelmes, szófogadó közönséget, a mely nem tesz semmit a petrolum, a szén-, a vas-, papír, stb. minden néven nevezendő kartellek tulkapásai ellen s a melyek magyarán szólva: orruknál vezetik a jámbor fogyasztó közönséget.

De hiszen alig van ma már betegség a világon, a mit orvosolni ne lehetne. Külsőleg orvosiható a baj, ha a beteg fogyasztó közönség onmagától áll talpra, hogy tunya ernyedését megakadályozza.

Szövetkezzünk.

Szövetkezzünk a kizsákmányolás ellen. Szövetkezzünk a kartellek ellen. Szövetkezzünk gazdasági érdekeink megvédéséért.

A magyar társadalomban a szövetkezeti eszme még ugyiszólván csecsemőkorát éli; mint minden idegen eszme, ugy ez is barátságosan fogadtatásra talált eddig társadalmunkban. — Csakhogy nem szabad idegenkednünk semmi olyan új áramlattól, mely a haza és a nép javára szolgál, hanem mélyére kell hatnunk, lejjebb kell ereszte-

nünk az ekevasat s szántunk mindenütt, ahol még kövecses a talaj.

A szövetkezeti ügynek hatalmas nemzetgazdasági fontossága van. Egybekapcsolja a szétszóródó társadalmat, azt emeli erkölcsileg és anyagilag. Az életszükségleteket olcsóbbá teszi; azoknak beszerzését megkönnyíti; a drágaságot erős mértékben csökkenti.

Ezek azok a hatalmas tényezők, melyek nem csak rokonszenvessé, de kívánatossá teszik a szövetkezeti ügyet s annak felvirágzását e hazában mindenütt.

Milyen legyen a szövetkezet?

Takarék- vagy fogyasztási szövetkezet? Mindkettő együtt.

Külföldön már nincsen szakma, melynek ne volna külön szövetkezete.

Nálunk a szövetkezetek a hetvenes évek elején kezdték életbe lépni; ezek azonban túlnyomólag a helynyújtásra alkultak, a melyek mind virágnak; bár a hitelszövetkezetek szaporodása szomorú világot vet gazdasági életünkre. Másodsorban következnek nálunk a mezőgazdasági üzemmel kapcsolatos szövetkezetek; kevés a száma a korlátozott terjedelmű fogyasztási szövetkezeteknek, de aránytalanul legkisebb a száma az igazi szövetkezeteknek.

A szövetkezetekről szóló 1875. évi XXXVII. t. cz. 223. § a így hangzik: „Szö-

vetkezetek azok a meg nem határozott számú tagokból álló társaságok, a melyek tagjaik hitelének, keresetének vagy vállalkozásának közös üzletkezelés mellett, illetőleg kölcsönösség alapján leendő előmozdítására alakulnak. A szövetkezet általában nem a kereskedelmi forgalom szükségletének ellátására, hanem a kisbirtokosok, kisiparos és munkás osztályok jólétének fokozására vannak hivatva.

Tehát a szövetkezet a leghatalmasabb, a legkiünöbbs eszköz arra, hogy a magánvállalkozások védelmeztesseken s a nagyvállalatok kihasználó politikájával szemben védekezünk lehessen.

A szövetkezeti mozgalom kiinduló pontja Rochdale (Anglia) kis szövőipari város. E városkában 1844-ben egy sztrájk a szövőiparosok hátrányára ütött ki s az ebből keletkezett szorult helyzetben jöttek a munkások arra a gondolatra, hogy anyagi helyzetükön valami más, megfelelőbb módon segítsenek, mint sztrájk által. Tizennyolcz szövőmunkás azután megalapította az első fogyasztási szövetkezetet. Kis mellékületében volt a szövetkezet helyisége, a melynek ablakában csekély mennyiségű tojás, vaj sajt stb. jelent meg. A helyiség a hét két délutánján volt nyitva. A tagok felváltva végezték a kiszolgálást. A heti forgalom nem tett ki 25 frtnál többet. Képezhető,

Minek beszéltek?

Minek beszéltek jó barától,
Minek beszéltek énnekem?
Oh, én immár a jó barátok
Minden fajtáját ismerem!
A hajdan tiszta barátságból
Divatos ékszer lett ma már,
Miből több is van kelletténél.
De éreze, köve mind mellettem!

Pohár mellett, vig dárídókban
Van ám barát, hogy több se kell!
Örömben, jóban osztakoznak,
Mellőled egyik sem megy el;
De jó szerencséd hogyha fordult,
S a bánat árnya rád szakad:
Ott hagynak, mint a sárca erdőt
Szokták őszszel a madarak.

Nem is csodálom, hű barátot
Hogy oly nehéz gondolni ma:
Hisz hű barátoknak a baráttal
Meg kell a szívet osztania;
S szívéből részt még másnak adni
Embernek kedve hogy lehet?
Mikor épp ebben oly szegények,
Oly szánandók az emberek!

Csak én valék oly jó bolond, ki
Vakon osztan meg nagy szívem,
Mit sem törődve, hogy cseréjét
Nem adja vissza senki sem.
De most már vége mindörökre,
Többé bolond már nem leszek:
Elzárom jól és feltve őrzöm
Szegény maradék szívemet.

Mi más keblében semmit-érő,
Főlöleges kis husdarab?
Ám az enyémben mindenknél
Drágább a szívem és a szegény.
Nélküle, álmos, lágy közönynyel,
Belőlem is báb lenne itt,
Lelketlen báb, kit semmi sem bánt,
S öröme semmi sem hevít.

Nekem pedig, közönyben élve,
Rövid perczig sem kell e lét!
Szív kell nekem: érezni vele,
Ha nem gyönyört, hat szenvedést!
Szív kell nekem még ott is hol majd
Rög leszek, mint a többi rög:
Siromban is hadd gyűlölhessen,
A kiknek nem volt itt szívök!

Jakab Óan.

Privigyei, a bosszuálló.

(Folyt. és vége.)

A belügyminiszter — a ki éppen arra telé jött, évődve megállott az öreg ur előtt:

— Jérum, mi a baj, Feri bácsi?

— Mi a baj? Az a baj kegyelmes uram, hogy az országot tönkreteszik a főlöleges humanizmussal. Tíz vagy husz pengőt fizessen az a nyomorult, a ki egy Privigyeit megbántott? Bezzeg, ha én allnék a belügyek élén...

— Mit tennél, Feri bácsi? kérdezte a mi-

— Huszonötöt veretnék rája Kerepesi-uton és aztán fegyházba, vagy börtönbe küldeném.

A belügyminiszter nyájasan megveregette a haragos öreg ur vállát.

Csak menj el, Feri bácsi, a kapitány elé, majd ott megkapod az elégtételt. Ha a kocsis csakugyan vétett, — amiben nem kételkedem — akkor keményen és igazságosan megbüntetik.

— Pedig nem igen lesz jó, ha odamegyek dörmögte Privigyei szikrázó szemmel.

— Miért nem?

— Mert ott a kapitány előtt szétmorzsolom.

A kapitány végighallgatta a feleket, majd hangosan kimondotta az ítéletet:

— Csuka Mihályt, a 969. számú fiáker bérkecskésit, illetlen és tiszteltetlen magaviselet miatt, husz forint pénzbírságra vagy esetleg négy napi elzárásra ítélem...

hogy ennek a kis, de lelkes csapatnak mi ilyen küzdelmeket kellett folytatni

Az angolhoz illő szívós kitartással és jellemes alárendeltséggel kicsi gazdaságukból olyan szervezetet alapítottak, a mely ma már nagyszerűségében pártját ritkítja. Alljon' itt egy rendkívül érdekes statisztika: 1771 szőlővetkezet létesült Angliában, összesen 1 és fél millió taggal. (Ez a szám a felnőtt angoloknak egy-heted részét teszi.) Évi forgalom 690 millió, tagoknak kiosztott nyereség 75 millió; rendelkezésre álló tőke 210 millió forint tesz ki; 30.000 kereskedelmi képviselt hivatalnok áll a szőlővetkezetek szolgálatában. Óriási áruáraktárak Manchesterben; saját kereskedelmi hajóraj, képviselőségek a világ minden részében; számos gyár tanuskodik életképességükről. A szőlővetkezetek útján olyan helyzetet teremtett magának az angol polgárnép, a mely helyzetben nálunk a jómódu gazda van.

Ezek az ékesen szóló bizonyítékok, ezek a tények, melyek példáján okuljon a magyar társadalom. A ki élére áll a maga városában az ily mozgalomnak, arra örökké halás szívvel gondolnak az utódok.

Szőlők védelme.

Az újra virágzásnak induló magyar szőlőtermelés nem okoz művelőinek oly gondtalan örömet, mint aminőben a régi szőlősgazdának része volt.

A betegségek egész sora támadja meg minden évben szőlőinket, csak az a szerencse, hogy aki ért az elénk való védekezéshez, az megmenetli dusan termő tökéit.

Ujabbban különösen két betegséggel gyúlt meg a szőlősgazdák baja. Az egyik a peronospora, a másik az oidium (a lisztharmat). Mind a kettő tönkre teheti a szőlősgazda termését, de aki ért hozzá, mind a kettő ellen védekezhetik.

Eddig a peronospora ellen általánosan rézgálic és mészkeverékkel védekeztek, amit vízben feloldva permeteztek a szőlő lombjára; az oidium ellen pedig tiszta kénpori fújtattak a fűrtökre.

Mind a két szer használatát különösen a rézgálic és mész keveréke sok pepecseléssel és sok bajjal járt; a beszerzésnél a termelők nagyon sok visszaélésnek és csalásnak voltak kitéve és aki nem értett eléggé az oldatok elkészítéséhez, biz az nagyobb kárt tett a szőlőjében, mint maga a baj, a mely ellen védekezett.

Sikerült azonban a védekező anyagokat oly alakban előállítani, amely teljesen kész szert ad a közönség kezébe és amelynek hatása biztos, amit alkalmazhat a leg-egyszerűbb földműves is minden tanulás nélkül.

Ez a két szer, amit Németországban már tíz év óta és rövid ideje Magyarországon is általánosan használnak: a dr. Aschenbrandt féle „bordói por” a peronospora ellen és a dr. Aschenbrandt féle rézkénpor az oidium ellen.

Leírjuk, hogyan védelmezhetjük meg biztosan ez új és jó szerke használatával szőlőinket a két veszedelmes betegség ellen.

A peronospora ma már általánosan elterjedett betegsége szőlőinknek, elene minden évben kell védekeznie minden szőlősgazdának, hogy megelőzze a bajt. Háromszor kell permetezni a szőlő egész lombját. Április végén, június hó közepén (esetleg augusztus hónapban). A peronospora legbiztosabb elenszere a dr. Aschenbrandt féle bordói por, mely réz-mészhydrát és cukor olyan keverékéből áll, amely a bajt biztosan megöli, kárt a szőlőnövényen nem tesz felvételre kitünően tapad.

Linhart György, a magyar óvári gazdasági akadémia tudós tanára, a következőkben állapította meg két évi gondos kísérlet után a „bordói por” előnyeit a rézgálic és mészkeverékkel szemben.

1. Az oldatot elkészíteni igen könnyen s nagyon rövid idő alatt lehet.

2. Az oldat erősen alkalikus hatású s véle a lomb gyenge leveleit még ügyetlen inunkás sem képes leperzseltetni.

3. Az oldat kitünően tapad s olyan esők, amelyek a közönséges rézgálickeveréket okvetlenül lemossák, nem képesek a szőlő részéről lemossni.

4. Ha az oldat nem lesz a permetezésnél elhasználva, a megmaradt mennyiséget egy bedugaszolható hordóban huzamos ideig eltarthatjuk anélkül, hogy az állás ártana az oldatnak.

A „bordói porból” egy hektoliter vízre adunk az első permetezéshez 1-1½ kg. ot. Elfogy az első permetezésnél egy kat. holdra 4 hl. oldat, a második és harmadik permetezéshez 6 hl. oldat, kell tehát egy évben egy kat. hold szőlőre körülbelül 22 kg. bordói por, aminek ára á kg. 38 kr., vagyis egy hold szőlő permetezése, eltekintve egyéb előnytől, 2-3 frttal kerül kevesebbe, mintha a közönséges rézgálic és mészkeveréket használnak.

A permetező oldatot a bordói porral igen egyszerűen készíthetjük el.

Lemérünk a porból annyi kg.-ot ahány kg. ot óhajunk egy hl. vízhez adni. Tehát 1-1½ kg. ot.

Azután veszünk egy kádat, melybe 40 liter vizet öntünk

Ezt a 40 liter vizet folytonosan keverjük egy nyírfaseprével vagy karóval.

A már előbb lemert bordói port egy közönséges könyhaszítába öntjük és a víz folytonos keverése közben, beleszítaljuk a kádban levő 40 liter vízbe.

Igy a bordói por teljesen és tökéletesen felolvad. Ezután ugyancsak keverés közben, még 60 liter vizet öntünk a kádba. A bordói port okvetlenül szítalni kell a vízbe.

A permetező lének illetően pontos előkészítése alig öt percnyi időt vesz igénybe. Az elkészített lé kissé zavaros halavány zínű és egyenesen a permetező gépekbe önthető. Mielőtt azonban a lét a gépbe öntjük, kavargatjuk fel mindig jól.

Mindenki, a ki port rendel, kap használati utasítást is.

És a vádolt fel fordulva, így folytatta: — Lefizeti-e Csuka Mihály a husz forintot, vagy leül-e a négy napos büntetésre?

Csuka Mihály megvakarta a feje bubját és hosszabb-köhécselés után így szólt:

— Téns kapitány ur, alázatosan jelentem, hogy husz forintot már nem láttam egy eszendeje, mert egy egész hosszú hónap alatt se kerekék összesen husz forintot. Ha pedig a téns kapitány ur négy napra lecsukat, a gazdám irgalmatlanul clesap...

— Paperlapap, ne karatylonj itt annyit! szóltok a kapitány szigorúan. — Arra feleljen kend: vajjon fizet-e avagy természetben akarja a négy napot lecsukást?

— Téns kapitány uram alásan jelentem, hogy odahaza négy nevetlen kölykém van s ha lecsuknak, mind a négy kölyök éhen marad...

A kapitány most megnyomta az íróasztalán a golyókat, mondta a besiető rendőrnek —

— czt az embert lecsukják négy napra...

— Tyűh, fakadt ki a kocsis verejtékeze.

— a kölykeknek bizony fölkapok az álluk...

Gogolák karonkapta a kölykek apját, de Privigey, a királyok unokája, most bártortalanul így szóltok a kapitányhoz:

— Ha a kapitány ur megengedné, volna némi beszélni valóm a vádlottal...

— Tessék képviselő ur...

Privigey bevonult a sarokba, s titokzatosan közelebb hajolt a bérkocsishoz

— Lám, mondta, — lám buta állat, ugye mirevaló volt gorombáskodni egy képviselővel... Most már itt van, elmehet... azaz, hogy ördögbe mehet... úgy lecsukják, mint a pinyet...

Az ártatlan kölykek meg szépen koplalhatnak odahaza... Hát kellett-e magának, vén szamár? Most már aztán beszóhatja az egész dolgot.

Csuka Mihály kínosan fejet hajtott.

— Be voltam eszive, nagyságos ur, úgy be voltam eszive, mint a csap... Annyi bort ittam estétől hajnalig, hogy hajnalra már azt se tudtam, hogy hol áll a fejem...

— Minek iszik, ha nem birja! fakadt ki Privigey dühösen. Nekem is megárt a bor, de nem is izom soha életemben két pohárnál többet... Most aztán jó lesz ugy-e, ha lelakatoljak?... Teringtett, ostoba fráterje, teringtett... Egyébként várjon csak, hadd nézem...

Privigey kihuzta a bugyellárisát, szegyenkeze elóvett két tizes, bankót és a pénzt titokban odadugta az illetlen kocsis markába.

— Itt a husz forint, mondta halkán, nehogy a kapitány vagy Gogolák meghallja. Fizesse le gyorsan a büntetését, és siessen haza kölykeihez... Remélem, hogy most okult valamikézt vén csacsi és máskor illedelmesebb lesz.

Privigey ezzel kezelt fogott a kapitányra és gyorsan kisietett a hivatalból. A kocsis pedig, zsebre dugván a husz forintot, alázatosan összehúzóta a bokáját, így szólván:

— Jelentem alásan a téns kapitány urnak, hogy inkább leülök a négy napot...

— Nos? kérdezte Privigeyné, mikor az ura délben hazajött a kapitányságtól.

Privigey ledobta a kalapját és diadalmasan dörmögte:

— Ezt ugyan megintottam mőresre! Fogadok, hogy nem lesz többé kedve hepcziáskodni az utasokkal...

Az oidiom ellen ott, a hol már az 1899. évben is fellépett, az első porozásnál és a második porozásnál az egész tőkért, egy harmadik porozásnál az ös-szes fűrtököt porozunk kell.

A hol az oidiom az 1899. évben még nem lépett fel, vigyázzanak a termelők, gon-goskodjanak előre védőszerkekről és poroz-zak be rögtön az ös-szes fűrtök, a mint a haj legkisebb jelét észreveszik.

A rézkénpor nem csak óvszer, hanem meg is gyógyítja a kevéssé megtámadott fűrtök.

A rézkénpor nem bűdösíti úgy el a mustot, mint a tiszta kénpor és így a szü-ret értékét a biztos védekezés daczára sem csökkenti.

Magyarország sok millió forintot fektetett be pusztult szőlői felújításába és új szőlők ültetésébe. Ennek a sok milliónak a hasznát, a gyümölcsöt veszélyezteteti a szőlők két betegsége a peronospora és a oidiom. De a szőlősgazdáknak megvan a biztos fegyverük a dr. Aschenbrandt féle bordói porban és a rézkénporban a betegségek ellen.

Tessék igénybe venni. A „Borászati Lapok” kiadóhivatala (Budapest, Köztér, Üllői ut 25.) szívesen és díjtalanul küldi meg a peronospora és az oidiom című füzetet, amely részletesen tanít meg a védekezésre. Tessék egy levelező-lapon a lap-hoz fordulni.

A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.

Az 1848—49-i hős honvédeknek, vértanúknak és Kossuth Atyánk emlék tárgyainak muzeuma, a nemzet kegyelmeinek legszebb temploma és iskolája a szent hazaszeretnek.

Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségőtől civett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből össze gyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratai stb. képezik a budapesti 1848—49. emlék gazdag muzeumát.

Ennek a hazafias intézménynek a pénzügy-miniszterium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi miniszterium megengedte a muzeum kiadványainak szétküldéséhez a hírlap-bélyegek használatát.

A magyar hazafias, vitézség és vértanúság valódi templomának a fővárosi 1848—49-i muzeumunk fontartói a muzeum könyv-, hangjegy- és képkiadványainak állandó vevői.

A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapítása óta a legbecsebb és legérdekesebb kiadványa e muzeumunk most jelenik meg.

Az emberiség díszének a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknek 1848—49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbainak ajánlván ezt a remek fényképet, leghivebb életnagyság arcképet.

Barabás, Marasztón és több jeles művészrajzoló litografáltak 1849-ben Kossuthnak életnagyságú arcképet, azonban ezek a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek és nem mutatják meg a halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak.

A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykoru Duguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővéreinek utmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festő művészcinknek közreműködése mellett.

Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtekélyesebb életnagyság képe.

E remek és nagybecsű képnek muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafias tekintetben legjobb községeknek, kaszinóknak, olvasóköröknek, egyleteknek és minden jó

magyarnak pártfogásába, 3 frt. 40 kr., csekély arért. E képnek bolti ára 5 frt 50 kr., vagyis 11 korona lesz.

Minden igazi jó magyarnak. — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i muzeumot, midőn a jeles főváros tanácsa muzeumunknak eddig birt helyiséget elvette, míg a német Götthe muzeumnak ingyenes diszhelyiséget adtak a derék fővárosban.

Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötvenéves jubileum alkalmából ma nincsen nagyobb szerűt emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth muzeum, amelynek hazafias fontartóihoz kiadványaink vevőhöz fordulunk tudaván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának létezése megszűnnék, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900. márczius hó.
Hazafias tisztelettel
Krivácsy József, gróf Kreith Béla.
1848—49-i honvéd tüszérezede. az 1848—49-i Kossuth muzeum
Kónarom városnak v. társparancsnoka. az alapítója.

HIREK.

Olvasóinkhoz. Az új évnegyed kezdetén tisztelettel kérjük lapunk barátait, olvasóit és előfizetőinket, kegyeskedjenek lapunk számára ismerőseik körében előfizetőket szerezni. Lapunk helyi érdekű lap lévén, minden a helyi érdekre vonatkozó ügyet készséggel karol fel s így Kemenesalja közönségének felette érdekében áll, hogy a saját lapját abban a jóakaratu támogatásban részesítse, mit egy független lap, minő a „Kis-Czell és Vidéke” méltán megérdemel. Lapunk pártokat és klikkeket nem szolgál, független minden irányban, egyedül a nagy közönség szolgálatában áll, így pártfogást, támogatást egyedül attól a közönségtől vár, kinek érdekeit hiven képviselte eddig is, és képviseli a jövőben is. Kérjük az előfizetések mielőbbi megnyitását és a hátralékok beküldését.

A KIADÓHIVATAL.

Köszönetnyilvánítás. A „Kemenesaljai Takarékpénztár Részvénytársaság” negyven koronát volt szíves a kis-czelli rom. kath. fiu-iskola részére adni mult évi nyeregyéből, melyért ez uton mond hálás köszönetet a kis-czelli rom. kath. fiu-iskola nevében Szalay József, rk. fiuisk. gondnok.

Egyleti élet A Polgári Olvasókör mult vasárnap tartott választmányi gyűlésen vette tárgyalás alá az egyesület vagyonát. Az egylet mult évi bevétele volt: 709 kor. 4 fl., kiadása 270 kor 26 fl., maradvány 438 kor. 78 fl. Ezen összeg a Kemenesaljai Takarékpénztárnál van gyűmölésözöleg elhelyezve. Ezen összeggen kívül közel még a Polg. Olvasókör az elagott iparosok részére milleniumi alapítvány czimen 219 kor. 42 fillért. A választmány elhatározta, hogy az Olvasókör számára 100 korona értékben könyveket szerez be. A könyvbiztos bizottságba bevalasztatták: Sipőcz Benedek, Eder János és Mizeri Sándor. Az Olvasókör tisztikara 1900 évre a következőkből áll: Elnök Fabián Dezso, Al-elnök Simon Sándor, Házgy. Klaff Gyul., Pénztárnok Gróf Károly, Könyvtárnok Mizeri Sándor. Helyettes könyvtárnok Klaff Sándor, Jegyző Eder János Választmányi-tagok: Fodor Károly, Feuerstein Mór, Kondor József, Szalay József, Zsigmond István, Krausz Bernát, Loránth Gyula, Szabó Ferenc, id. Tóti György, id. Reich Imre, Reif Zsigmond, Horváth József (helyj.-szedd).

Betegpótlási díj. A belügyminiszter a kis-czelli kórházban a napi apótlási díjat 1 korona 30 fillérből állapította meg.

Szálloda árverés. A kis-czelli modern berendezésű Hungaria szállodat a héten, szerdán tartott árverésen 33 000 korona. aron a Hírel-bank vette meg. Hallatlan olcsó áron kelnek el nálunk mostanában az árverésre kerülő házak.

Utadót fizetők figyelmébe. Figyelmeztetjük az adózó közönséget, miszerint az 1900 évi utadók összeírása és kivétési lajstromok márczius hó 30-tól aprilis hó 13-ig a községek házaiban közszékre vannak kitéve, azokat az adózó

közönség a saját érdekében tekintse be és netáni sérelmeit jelentse be azonnal.

Tanügy A szombathelyegyházmegyei r. k. tanító-egyesület kemesaljai körének Kis-Czellan 1900. márcz. 8-án tartott rendes tavaszi közgyűléséről szóló rövid jegyzőkönyvi kivonatát — melyet előző lapszámunkból anyaghalmoz miatt kénytelenek voltunk kihagyni — alább közöljük: A gyűlés szept. mise előzte meg, mely után a tagok majdnem teljes számban gyűltek össze a kis-czelli római kath. fiuiskola tantermében. Ft. Palinkás Géza esperes-plébános jelentette a körnek, hogy elhunyt Baráthy János esperes-plébános helyébe megyéspüspök ő méltósága őt nevezte ki; igéri, hogy fáradhatatlan lelkesedéssel fog munkálkodni a tanítók érdekében és kéri őket, hogy munkájában támogassák. A kör tagjai szívesen és élénk éljenzéssel fogadták a rokonszenves beszédet. — Ezután Wiebogen Ferenc elnök kegyeltes szavakkal emlékezett meg az elhunyt egyházi elnök, főt. Baráthy János esperől, kinek emlékét jegyzőkönyvileg megörökíteni indítványozza, mit a kör tagjai egyhang-lag magukévá tettek. Továbbá Wiebogen elnök főt. Palinkás Géza esperest meleg szavakkal üdvözölte, mit a kör tagjai is élénk éljenzéssel nyil-vánítottak. Egyéb folyó ügyek elintézése után következett a gyűlés főtagja, vagyis azon kérdés tárgyalása, hogy kelle-e az osztalton elemi iskolának külön tanterv? Először Horváth Gyula sítkei tanító olvasta fel értekezést, erős szavakkal kelve ki a külön tanterv ellen, kézzel foghatólag bebizonyítván, hogy minő torzszólottjei lehetnének a külön tanterv alkalmazásának. Derék munkájáért a kör jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Több pro és kontra vélemény nyilvánult ezen ügyben. A gyűlés minden tagja kifejtette nézetét. Végül két külön vélemény ellenében a kör elfogadta Kováts Sándor sághi tanító azon indítványát, hogy legyen a tanterv egységes és szabassék meg az egységes tanterv keretében a tananyag maximuma és minimuma, mihez meg hozzáfűzni határozta Tóth Imre högyész tanító azon megjegyzését, hogy tavoltsák el a falusi iskola mizeriát, a falusi tanítás akadályait, melyek közül legkiválóbbak a rendetlen iskoláztatás, tan-szer és tankönyv hiány. Az indítványok során Kováts Sándor sághi tanító szóalt fel, indítványozza, hogy mielőbb létesülhessen a szombathelyi „Tanítók Háza”, minden eszközt meg kell ragadnunk, mely célunkhoz közelebb vezet. Egyik hathatós eszköznek találja a karácsonyi pásztorjáték-előadását, melynek tiszta jövedelme a „Tanítók Házára” lenne fordítandó. Kováts Sándor ezen indítványát hosszabban alapos érvekkel indokolta s a falusi iskolákban való elő-adásra különösen alkalmas pásztorjáték — melyt ő irt s mások is alkalmassan találtak s egy alkalommal szép sikerrel elő is adatott — ajánlja a tanító egyesületnek kiadás végett. A kiadás után befolyó tiszta jövedelmet pedig a „Tanítók Háza” alapjául kívánja esatoltatni. Az indítvány elfogadott és a központhoz le-endő fölterjesztése elhatározottat.

Gyászrovat. A következő gyászjelentést tettük: Pusztaradóczi Boda Jenő és Teánya Margit egy a maguk, valamint a nagy számu rokonság nevében is ajdalmotól megtört szívvel jelentik forrón szeretett felejthetetlen ne-jének, édes anyjának pusztaradóczi Boda Jenőné szüli, csepevényi Konkoly Margit urnónek, folyó évi márczius hó 26-án, d. e. 11 óraker, életének 34-ik boldog hazaságának 17-ik évében, hosszu szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után bekövetkezett gyaszos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. évi márczius hó 28-án, délután 1/5 óraker, Isaszeghen megtartandó beszentelés után Vönöczkre szállítatnak a hol is folyó hó 29-én, délután 4 óraker, fog-nak a család sírjoltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent misecoldozat Kulsó-Váthos és Isaszeghen folyó hó 31-én, délelőtt 10 óraker, délután 1/5 óraker, Isaszeghen 1900 márczius hó 26. Béke poraira! Áldas emlékére!

Az országgyűlési képviselőt választók száma vármegyénk területén a folyó 1900 évre 30 495. A kis-czelli választó kerületben 2.803 szavazó van.

Részoltóvajlások A mult szombatban délután N. kecskédi gazdának a lakásáról 400 koronát lopott el eddig ismeretlen tettes. Ugyan-csak szombatban az esti órákban Vas-Simonyiban Ungár kereskedőtől 150 koronát loptak el. A esendőség erélyes nyomozást indított a pénz-lopások ugye kiderítésé végett.

Felakasztotta magát. Bokkon Rozália, férjeczett Bokkon Sándornak, Gsöngén, mult hó 25-én, éjél 10 óraker felakasztotta magát. Az öngyilkos asszony négy kiskoru árva magyát maga után. A megtartott orvos-rendőri bonczolás és vizsgálat szerint az öngyilkos asszony tettét pil-nanai elmezavarban követte el.

